

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Fama

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

Tum loquentur eruditi, quum garrulus non erit loquendi locus.
 Aut inter garrulos & obstreperos non est eruditus dicendi locus.
 Nestora eloquentia. Poetica mella.
 Nestora Elythra duci sacunda in proverbum abiit, si quando
 senilem suavis loquentiam significamus.
 Nihil ex agro dicitis. id est, ut ait Suidas.
 Nihil humile, neq; triviale. Quod enim parum elegans, parum
 expolitum, id ex agro profectum dicitur. Contra, quod festivum aut
 lepulum, id urbanum ac civile vocatur.
 Nunc ipsa viuit sapientia. *ovv' v'v' ov'v'ia* &c.
 Applaudentis & adgratulantis est sermo, si quid aliquando vi-
 detur scite & arte dictum factumve, festivus erit, si per ironiam
 esset.
 Nunc ipsa floret Musa. *ovv' v'v' ov'v'ia h' M'v'v'.*
 Vbi quid erudite, facunde, seruisse dictum aut scriptum videbi-
 tur. Et hoc venustus fiet per ironiam.
 Musarum aures. *M'v'v' v'v' v'v'.* Theocrit.
 Dicitur poetæ, quod a situla carmina sua modulentur.

EMBLEMA.

Facundia difficilis.
 Emblema cxxxii. Andr. Aiciati.
 Antidotum Falsæ medicata in pocula Circes
 Mercurium hoc Ithaco fama dedisse fuit.
 Maly Vocant: id vix radice enellitur atræ.
 Vurpureus sed flos. Lactis & instar habet.
 Elogij candor facundiaq; allicit omnes:
 Sed multi res est tantæ laboris opus.
 Vide Eloquentia, Oratio.

Fallacia.

DEFINITIO. ET ETYMOL.

FALLACIA, quæ alio nomine dicitur locus sophisticus, quia se-
 est causa fallendi, quantum est de se, licet aliquis non fallatur
 per ipsum in actu, nisi ignorantia aducente. B. Thom. opus sc.
 39. c. 1. final. Fallacia à fando dicitur, vt Varoni placet quod fando
 decipiamus, & contra quem diximus, faciamus. Et fallax appellatur,
 qui mentiendo decipit: hinc reflexo, quod ita dicitur à purgo: vt re-
 fellere dicitur de eo, qui factum negat. purgare de eo, qui fatetur
 quidem factum, sed defendit. Hinc etiam fallarij dicitur, qui de-
 cipiendi grana publica scripta falsificant, & falsifico verbum, à quo
 falsificatio & falsitas, de qua infra.

Fallacia, Græc. *ἑλασθή*, Hebr. variis vocibus fallacias multipli-
 ces depingunt, id est, *Begehah*, præuaricatio, excursio, velis quæ dif-
 fluit & excurrendo aperitur à verbo *Baghadh*, transgressus est metâ,
 currit extra lineas, quemadmodum velitis a superbe incedentibus
 variè discutit suas flexuras. Ita fallaces homines suas imposturas
 (Gall. *Bagarelles*) paulatim explicant. *Herhel*, id est, dolosus fuit,
 fallaciter egit, fessellit nugis & mendaciis. Cognationem habet cum
Talah, suspendit, nam suspensum aliquem tenere vanis promissis,
 est fallere, quod & Latini dicunt suspendere nalo. Hinc Græc. *ἰδρῖω*
 nugis aliquem decipio: *ἰδρῖω* nuge. Hebr. *batbulim*, & *batballot*,
 Job. 17. 2. El. 30. 10. 3. *Cachufch*, verbum significat, negavit, denegavit,
 mentitus est. Cognationem habet cum *Schachac*, oblitus est, &
Caschac, obtenebratus, fallaces enim memores non sunt, sed tene-
 bricosi inuoluti, à verbo fit nomen idem, *Caschufch*, fallacia, men-
 dacium, denegatio: Osee. 10. 13. Nahum. 3. 1. 4. A verbo *Cazab*, men-
 titus est, fessellit (cognationem habente cum *Caschaph*, falcinavit)
 fuit nomen *Cazab*, & *Achab*, mendacium, fallacia, falsitas, Pl. 5. 7.
 Mich. 1. 14. 5. Verbum *Pretah*, in secunda coniugatione, sign. illexit,
 decipit, cognationem habet cum *Phatba*, fatuus, fatui enim facile
 credunt & persuadentur. Hinc *ἰδρῖω*, suadeo, *ἰδρῖω*, decipio. *Pe-
 rih*, fatuus, qui facile fallitur: *Perhatush*, persuasio, fallacia, fatuitas
 eius respectu qui fallitur.

Falsitas Græc. *ψεῦδος*, ac mendacium, *ψεῦδος*, id est, falsus à
ψεῦδος, fallo dicitur. Est autem falsitas, qua putatur esse, quod non
 est. *sec. Aug. 7. l. Confession.*

Falsitas consistit in æqualitate rei, & intellectus. *sec. B. Thom. in q.
 de Veri. q. 1. art. 10.*

Falsum est significatio rei, non ita se habentis. *sec. Aug. in doctri-
 na Christi.*

POETICÆ SENTENTIÆ.

Ter. Andr.
 Fallacia alia aliam trudit.
 Ouid. 1. Art.
 Tuta frequensq; via est per amici fallere nomen.
 Tuta frequensq; licet sit via, crimen habet.
 Ibidem.
 Fallite fallentes: ex magna parte profanum.
 Sunt genes: in laqueos quas posuere cadant.

EXEMPLA BIBLICA.

Fallacie præsertim mulierum exempla: Serpens, Gen. 3. 9. 4. Dux

filie Loth. 19. 7. 21. Rebecca. 27. 70. 6. 7. Rachel. 29. 17. 18. 13. 14. Vxor Potipharis. 39. 7. 17. 18. Rahab. 19. 2. 6. 17. 18. Dalila. 16. 7. 15. 16. Mich. 1. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. David. 26. 7. 10. 11. 12. Mulier Thamar. 6. Mulier quædam. 17. 7. 19. Iudith. 13. 4. 14. 15.

APOLOGI SEV PARABOLÆ.

Leo & Vulpes.
 Leo senio confectus, cum vires non suppetere ad
 dum callidum coepit consilium sustentandi vitæ,
 quasi periculoso morbo correptus, decumbens, quod
 fundum passim animantes relique adueniret, quod
 uorabat. Atq; ita magna bestiarum multitudine
 accedit tandem & vulpula ad antrum, & arietem
 cansat: circumpsectans. Tum leo, quid ceteræ
 rogat. At illa, id quod Horatius veribus retulit, respon-
 dit.
 Omnia te aduersum spectantia, nulla re-
 bus mala portendantur, norare, & hæc enigere.

Fur & Canis.

Fur allatranti cani offerrebat panem. Cui canis
 quit, fatiatus, quum tu domum nostram compingens
 vnde mihi mox cibum petam, aut quomodo scilicet
 Fabula docet, cauendas fraudes fallacium, nec
 sed consilia spectanda esse. Referri & ad illud potest
 consultis memoratur.

Tolle voluntatem, nec erit discrimen in actibus.
 Quæ sententia in conuulso Platonis elegantissimo
 Exposita & à Gellio lib. 17. c. 20.

Fama.

DEFINITIO. ET ETYMOL.

FAMA, Græcè *φῆμις*, id est, *φῆμις*, id est, illud quod
 legibus & moribus comprobatur.

Fama est inanis de aliqua re rumor, sine veri cog-
 nus, siue malus. Et hoc tantum differt à rumore, quod
 per de re recenti dicitur: fama etiam de re inuocentia
 hominum opinione, quamuis incerta.

Famam à fando dici putant, vt sit, qui quid dicitur
 siue in bonum, siue in malum.

Heb. *Schemach*, auditus, quod galli dicitur, quod
 bo *Sehamach*, auditus. Nihil enim aliud est fama quam
 dam per aures sparsus & longe lateq; postea delatus.
 Fama Des, terra filia dicitur. Nam cum bellum
 tatem inter Gigantes Titani ac Terræ filios, & Iouem
 iamq; passim Terræ filii Ioue ac ceteris diis treacher
 nimio dolore Terræ, quum ibi aduersus hostes tam
 declesse, vici ceteri tamen, quæcunq; via postea Iouem
 gitans, coacta vtero, Famam enixa est, quæ Iouem
 brem terrarum dissemnaret.

BIBLICI LOC.

Fama bona præstantior diuitiis, eoque expectanda.
 Eccles. 7. v. 1. 2. Eccles. 4. v. 15. 16. quatenus illud dicitur
 12. 17. 2. Corin. 5. 12. & 6. 4. & 8. 2. & 13. 7. 1. Tim. 4. 8.
 & 3. 16.

SENTENTIÆ BIBLICÆ.

Fama bona impingunt ossa. *Prov. 11.*
 Melius est nomen bonum, quam diuitiæ multæ.
 enim & aurum gratia bonæ. 22.
 Melius est nomen bonum quam vnguentum præcibus
 tis, die natiuitatis. *Ecc. 7.*

Diligenter conseruanda.
 In omnibus operibus tuis præcellens cilo.
 Ne fame tua maculam imprimas. 33.

Curam habe de bono nomine. Hoc enim magis præ-
 quam mille thesauri pretiosi & magni. Bonæ viæ
 bonum autem nomen permanebit in æternum. 4.

PATRYM SENTENTIÆ.

Non sunt audiendi siue vii sancti, siue fœderis
 reprehenduntur in aliqua negligentia, per quam se
 veniant suspicionem, vnde vitam suam longe ab
 cunct, coram Deo sufficere sibi conficiunt, aliter
 minum non solum impudenter, verum etiam occu-
 mntentes: quum occidant animas alicuius, siue blas-
 viam Dei, quibus secundum suspicionem quæ
 sta est, displicet vita sanctorum: vel etiam cum
 tantum non quod vident, sed quod putant. *Prov. 11.*

SENTENTIAE PHILOSOPHICAE ET HISTORICAE.

Ea est gloria, laus recte factorum, inagnorumque in Rempubl. meritorum, quae tantum optimi cuiusque magnitudine & testimonio comprobatur. Cic. in Phil. lib. 1.

Nihil est detestabilius de decoratione, nihil foedius seruitute. Ad decus & libertatem nati sumus, aut hoc tenemus aut cum libertate moriamur, de decus virtus propulsa solet. idem lib. 3.

Quid poetae nonne post mortem nobilitari volunt? vade ergo illud?

Aspicite à civis: sanis Ennii imaginis formam. Hic Nestrum pinxit maxima facta patrum.

Mercedem gloriae flagitabat ab iis, quorum partes affecerat gloria. Idemque.

Nemo me lacrymis decoret, nec funere stesum Exat. cur? voluto vivum per ora virum

Sed quid potestas? Opifices etiam post mortem nobilitari volunt. Quid enim Phidias sui similem speciem includit in clypeo Mineruae, cum inscribere non liceat? Quid nostri Philosophi? Nonne in his ipsis libris, quos scribunt de commendanda gloria, sua nomina in scribunt? Cic. l. 1. Tusc. quae st.

Non tenebrae, non solitudo obstat, quo minus in vulgus dimanet, quicquid egerit princeps: Nam lux principatus omnia reddit conspicua, intentaque tot in se virum ora fallere, ut maxime velit non tamen potest. Loquax enim fama, vel abditissimos recessus explorata patefacit. Livius in epist. quadam in Henric. 3. Angliae Reg.

Fama, quam sequimur, ventus est, fumus est, umbra est, nihil est: itaq; facillime recto atq; acri iudicio contemni potest. Quod si forte, quoniam generosos animos familiaris haec pestis insequi solet, appetitum hunc radicitus extirpare non potest, exerecentem rationis sale compescit. Parendum tempori, parendum rebus est. Deniq; ut sententia meae summam breviter expediam, virtutem cole, dum vivis: famam invenies in sepulchro. Ver. ad Thomam Messanensem. Famam ante mortem non esse appetendam.

Parente Deo fama non faciet in populos dimissa vel diffusa notitia: nemo novit Deum; multi male de illo existimant & impune. Sen 3. epist.

Male de te opinantur homines: bene autem loqui nesciunt, faciunt non quod merearis, sed quod solent ipsi homines, de malis loqui, molestum si quid mentiuntur: sic immerito minime innocentia nunc maxime gaudeo. Apparet enim illos vera obiecturos si possent. lib. de morib.

Male autem de te opinantur homines: sed mali. Moueret, si de me Marius, si Cato, si Laelius sapiens, si alter Cato, si Scipiones duo ista loquerentur; moueret, si hoc iudicio facerent, quod nunc morbo faciunt. De remed. fir.

Bona opinio hominum tutior est pecunia. Bonum quod est, supprimitur, nequaquam extinguitur: bona fama in tenebris proprium splendorem tenet. ibid.

Dammum appellandum est, quum mala fama lustratur: honestus tumor alterum est patrimonium. Vis omnibus esse notus: prius efficit ut neminem noveris. in Prom.

Homines famam rerum antea gestarum, etiam si illis domesticae fuerint, alii ab aliis, nullo iudicio examinatae, sine discrimine arripiunt. Thucyd. lib. 1.

Plerumque in novitate fama antecedit, Caesar, libro 3. de bello civili.

Incerta in maius vero fama ferri solent. Livius, Decad. 3. lib. 1. Fama bella stant, & is qui recedit fugere creditur. Curtius, lib. 3. fama infirmi: summum aduersus viros fortes telum, libro 4. fama maximum in bello momentum. libro 5. fama bella constant, & saepe etiam quod creditum est, veri vicem obtinuit. libro 8. Nunquam ad liquidum fama perducitur, omnia illa tradente maiora sunt vero lib. 9.

Vnum est insatiabiliter parandum, prospera sui memoria: nam contemptu fame contemuntur virtutes. Tacitus, Annal. lib. 4. fama in nouis coeptis validissima est. lib. 13. Magna mox rei fama plurimum in consiliis valet. lib. 15.

Credula fama inter gaudentes & incuriosos. Tacit. hist. lib. 1. male coactam famam supprimentes augent. idem eod. lib. vera & falsa, procurate fama, in maius innotescunt, lib. 4. fame etiam boni saepe indulgent. in vita Agricola. Hanc semper errat fama, aliquando & eligit. ibid.

Contemptio boni nominis vitium est cum impudentia & infamia quadam coniunctum. Plut. in Alcibiade.

Fama res maximas, vel obumbrantibus plurimis, filere nescit. Amm. Marcell. lib. 16.

Credimus (neque enim dubium est) per acrios tramites famam praepetem volare. idem lib. 8. fama rumorum nutritrix maligna, idem lib. 31.

Fama nihil imperuestigatum aut occultum fingit in Alex. Angelo, lib. 2.

Ea quoque quae sub terra latent fama perspicit, & tanquam iam facta promulgare solet. idem in Alex. lib. 1.

Fama saepe veritatem opprimit, nec certi quicquam in Alex. Angelo, lib. 2.

Non semper fama praebenda sunt aures, nec diu forti celebrat, statim, ut talis, est fornicandus, nec timido traditur, spernendus & reiciendus est. Scilicet mino vana, praefertim tam celebris, non quidem praesentia, sed ad res gestas, eorum qui vel male vel bene quam ad Lydium lapidem exigenda, saepe etiam non permittendum, & sic ea vel tanquam vera probanda repudianda. Aures enim non vident ipsam rem. Cic. Guarum, & saepe aduersarum strepitum conseruantus est rerum arbiter. idem lib. 1. in Alex. Ang.

Fama nihil vanius, nihil rumoribus inhaerentibus Ennii, lib. 10.

De fame spe. DIAL. CXXVI.

Francisci Petrarchae.

GAV.

Meritis post obitum famam spero. R. Multi sperant, cum infamiam mercantur, & cum viatorum cedere aestimant, retrocedunt. G. Famulus sum in quoque post mortem ero. R. Est hoc factor in nominali. Annas Seneca in epistola quadam habiturum posteros vaticinatur. Et Statius Papinius praefertentem gnium iter suo operi ad futurum stansit ait. Et quoniam nomen indelebile futurum, scique ore populi legentium a secula fama victurum praesagit, neque libere fallitur. Sed quam multos putas idem sperantem spem? Multi hoc idem de seipis crederunt. G. Si dum viuo, cur non famolior sum post mortem? R. dianium & vulgare est, ut multi in via famoli & ceteri sint incogniti & obscuri, miraris? causa rei huiusmodi fabilitas quaedam, sermo comptus ac lepidus, habitum, clara frontis, benigna salutato, beneficia in vicinis clientibus hospitalitas in externos, in cunctos vrbantibus millia videntibus famam quaerunt, ea vero mori non durant, nisi forsitan quam diu qui illos noverit quod ipsum quam breue sit conspicis, quomodo in in, scilicet radicata: naturale est ut debilitet, leuiter ter dilabantur, ut sit fama durabilis, aut vix durabilis claritas, aut insignis scriptorum praesertim et quae loquaces isti & vrbani qui togati, ac gemmati populi ostenduntur, non nisi quantum loqui poterunt, aut cognoscuntur. Durum, hos apparatus, ut celeberrima hanc scientiam nubem, haec verborum tonitrua aequa euancescere, dum fatore, sed sic est. Nam hoc diu nium praebuerunt ambitioni, aut luero, aut fortuna praebet meruerunt. G. Famam inueniam post mortem? Nil inquam mortuis profuit, vix saepe etiam nocent perniciam, ac mortem Ciceroni, ac Demostheni in rum fama conuenit: Idem de Socrate, & Zenone, & pbicet, noti omnes. Quid vero huius fame hanc causam hilio Gnotii Regis Andregio, ut ab Aristotele retur? Quid Oete Colchorum Regi Aigoborura aiunt viros, vere autem praedones nisi fama diuina significasse aliud creditur, famolium illud dixerunt, si opes multas lateque vulgatas? Quibus diuites inopes verarum, velut arietes velleribus vestium, R. Vt sit ita, quid hinc magnum concipis? effectus si notitia comes effect, ut plerumque accidit in vrbis, dari proderit ab his qui te si videant non agnoscunt, 10, si Homerum videas, & Achillem, si Vergilium & quid non ignoti abibunt? Cum tam nota & tam caua Crede mihi. spes vestra magna ex parte duplitate nec sperata proueniant, nec vitroprouiant, afferunt tunc. Fere enim plus in spe sunt humana omnia quam igitur spes inanes, & vana desideria, contemptis tandem, & optare dicitur, & sperare coactella.

De studio fame in more. DIAL. CXXVII.

D O I.

Quid de me post fata dicent homines? R. Inuencitudo: hoc a iuuenute prouisum esse debuit. Quoniam num vita, talis est fama. D. Quid de me loquentur? spondeam nisi illud doctissimi aique omnium doctissimi ceroris. Quid de te aut loquantur ipsi videantur.

